

OmegaProt

kompakt védelem

hardver és szoftver ismertető
és
kezelési utasítás

OPKU-2004

Azonosító: OP-13-144012-00

Budapest, 2004. október

Tartalomjegyzék

1.	Az ΩProt készülécsalád fő jellemzői.....	3
1.1	Az ΩProt kompakt készülékek felépítése	3
2	Az első bekapcsolás.....	4
2.1	A tápfeszültség	4
2.2	Ismerkedés a PC kezelő programmal	4
2.2.1	Könyvtár választás	4
2.2.2	Munka készülék nélkül.....	5
2.2.3	Kapcsolat a készülékkel	5
3	Kommunikáció a készülékkel	9
3.1	A kommunikációra vonatkozó paraméterek.....	9
3.1.1	Beállítási útmutató.....	10
3.2	A „Protect for Windows” kezelő program	11
3.2.1	A „Protect for Windows” menü-rendszere.....	11
3.2.2	A funkció-gombok értelmezése.....	14
3.2.3	A „Protect for Windows” ablakai.....	15
3.2.3.1	A paraméter ablak	15
3.2.3.2	Az “On-line” ablak.....	16
3.2.3.3	Az esemény ablakok.....	16
3.2.4	Szerviz üzemmód	20
4	A védelmi funkciók	21
5	A készülék hardver felépítése.....	21
5.1	A tápegység	22
5.2	A négy kimenő relét	22
5.3	A „CPU” egység.....	22
5.4	Az analóg bemenetek	23
6	A készülék adatai.....	23
6.1	Műszaki adatok.....	23
6.2	A készülék külső megjelenése.....	24
6.3	Külső bekötések	25
6.4	Típusvizsgálatok.....	25
7	A megrendeléshez szükséges adatok.....	26
8	Függelék	28

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	2/28

1. Az ΩProt készülékcsalád fő jellemzői.

Az ΩProt elnevezésű kompakt készülékek a PROTECTA Kft. legkisebb, mikroprocesszoros készülékcsaládjához tartoznak. Kompakt felépítésük következtében csekély a helyigényük, így elsősorban helyszűke esetén alkalmazhatók, de ugyanezen okok miatt bármely berendezésnél célszerű alkalmazni, mivel az egész berendezés kisebb helyen elfér, és ugyanarra a védelmi célra olcsóbb megvalósítási lehetőséget biztosít. A kis méretük miatt ugyanakkor a hardver konfiguráció jelentős megkötésekkel alakítható csak ki, szemben a szabadon konfigurálható, moduláris felépítésű EuroProt készülékekkel.

Az ΩProt készülékcsalád *fő jellemzői* az alábbiak:

- kompakt mikroprocesszoros készülék,
- Ω-sínbe bepattintható
- kisebb, olcsóbb, mint a hasonló tulajdonságú más készülékek,
- fejlesztése kompromisszummal történt, azaz
  - három analóg bemenete van (áramok, feszültségek fogadására),
  - négy független kimenő relé-érintkezője van, amelyek szoftver mátrix alkalmazásával szabadon programozhatók, és bármelyik öntartásra beállítható,
  - két fénykábel csatlakozása (adó és vevő) van, ezeken át tud kommunikálni irányítástechnikai rendszerrel vagy PC-vel;
  - a védelem programozása, on-line információk vétele és az eltárolt események kiolvasása is a fénykábel-csatlakozáson át történik,
  - a védelem előlapján elhelyezett LED kijelzők járulékos információt adnak a működésekről,
  - az előlapon lévő nyugtázó gombbal lehet a jelzéseket nyugtázni, és az esetleges öntartásokat törölni,
  - a csatlakozás a doboz előlapján bontható sorozatkapcsokkal történik.

1.1 Az ΩProt kompakt készülékek felépítése

Az ΩProt készülékek porvédett zárt acéldobozba beépített, mikroprocesszor által vezérelt, integrált áramkörökből felépített, nyomtatott áramköri lapokon elhelyezett elektronikus áramkörökből állnak. A doboz Ω-sínbe bepattintható, a sínben elfoglalt szélességi mérete 120 mm. A doboz előlapján 16 db bontható sorozatkapocs helyezkedik el, amelyeken át a készüléket a külső áramkörökhöz lehet csatlakoztatni. A fénykábel-csatlakozók a készülék előlapjának bal felső részén találhatók.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	3/28

2 Az első bekapcsolás

A készülékkel való gyors ismerkedés céljából ebben a fejezetben olyan információk találhatók, amelyek új felhasználóknak lehetnek szükségesek ahhoz, hogy a készülék alapvető tulajdonságait megismerhessék.

2.1 A tápfeszültség

A készülék tápegysége az alállomási akkumulátor feszültségéből állítja elő a készülék működéséhez szükséges stabilizált belső feszültségeket. A tápegység működése olyan, hogy igen széles (88 ... 310 V) egyenfeszültség tartományban (és 220 V AC feszültségről is) képes biztosítani a készülék zavartalan működését. Ez a tápegység modul nem érzékeny a tápfeszültség polaritására, de a szokás szerinti a bekötés a következő táblázatban található:

Csatlakozó sorszám	Funkció
1	Tápfeszültség 220 V DC +
2	Tápfeszültség 220 V DC -

2-1. táblázat A tápfeszültség bekötése

A csatlakozó a készülék előlapján található, számozása balról jobbra növekszik.

2.2 Ismerkedés a PC kezelő programmal

A készüléket csatlakoztatott PC segítségével lehet kezelni (beállítani, ellenőrizni). A számítógép operációs rendszere tetszőleges verziójú 32 bites Windows lehet, a kezeléshez szükséges szoftver a „**Protect for Windows**”, amely a Protecta Kft. honlapjáról ingyenesen letölthető (www.protecta.hu). Ennek a programnak a kezelése a szokásos Windows módszerekkel történik, alkalmazásához alapszintű programkezelési ismeretek elegendőek.

2.2.1 Könyvtár választás

Minden egyes készülék-konfiguráció kezeléséhez két kezelő file-ra van szükség ezeknek neve:

Készülék_név.blk
Készülék_név.grf

Ezek a file-ok, amelyek minden készülék tartozékát képezik, kódolva tartalmazzák azokat a specifikus információkat, amelyek a kommunikációhoz szükségesek. (A file-ok kódolás nélküli változatának kiterjesztése: .bla és .gra.)

A **Protect for Windows** program indítása után először is meg kell adni ezeknek a file-oknak az elérési útvonalát. Ezt a „*Készülék jellemzők / Készülék könyvtár*” legördülő menükben választhatjuk ki a szokásos Windows módszerekkel. Ez után eldönthetjük, hogy készülék nélkül kívánjuk-e előkészíteni a beállítási adatokat, vagy kommunikálunk-e a készülékkel.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	4/28

2.2.2 Munka készülék nélkül

Ha a készülék könyvtár helyesen van kijelölve, és elindítjuk a „*Készülék jellemzők / Készülék választás*” menüt, akkor a megjelenő ablakban a következő tennivalók vannak:

- az „Off-line mód” jelölő mezőt ki kell jelölni,
- ha kódolt kezelő file-ok állnak rendelkezésre (.blk, .grf) akkor az ennek megfelelő kijelölést is meg kell tennünk,
- az ablakban megjelenő listából ki kell választani a készülék típust.
- a „Megnyit” gomb előállítja az adott készülék típussal kapcsolatos kezelő ablakokat.

A készülék nélküli munka lehetővé teszi, hogy a paraméterek beállításait készülék nélkül előkészítsük, file-ba mentjük, az elmentett file-okat újból beolvassuk. A munkamenet elemeit a **Protect for Windows** program menürendszere kapcsán a 3.2.1.fejezet ismerteti.

2.2.3 Kapcsolat a készülékkel

A csatlakozáshoz egy RS232/fénykábeles átalakító (Protecta gyártmány) szükséges, amit a számítógépünk soros portjára csatlakoztatunk. A fénykábeleket a készülék előlapján található fénykábeles csatlakozó-párba, illetve az RS232/fénykábeles átalakítóba kell dugni, figyelve a szín jelölésekre. Ez lehetővé teszi, hogy fénykábelen keresztül teremtsünk kapcsolatot a készülékkel. (Több készülék esetén fénykábeles hurkon keresztül csatlakozhatunk, ez esetben fontos a készülékeknek azonos állomáskódot és egyedi készülék kódot adni).

A „Protect for Windows” program teszi lehetővé a készülék és egy számítógép közvetlen („On-line”) kapcsolatfelvételét is. Ilyenkor közvetlenül kezelhetjük a készüléket:

- lekérdezhetjük a beállításokat, és az adatokat file-ba menthetjük,
- file-ba mentett adatokat betölthetjük a készülékbe,
- egyes beállításokat megváltoztathatunk,
- az „On-line” ablakban figyelhetjük a készülék méréseit és működését,
- az eseményeket lekérdezhetjük,
- szerviz funkciókat hajthatunk végre (készülék név, jelszó, stb.)

A számítógépen a „**Protect for Windows**” programban szükséges beállítások a „*Beállítások*” legördülő menüben:

Soros port	A beállítás legyen azonos azzal a soros porttal, amelyhez a készülék csatlakozik
Sebesség	Legyen azonos a készüléken beállított Baudrate értékkel

2-2. táblázat Kommunikációs paraméterek a „**Protect for Windows**” programban

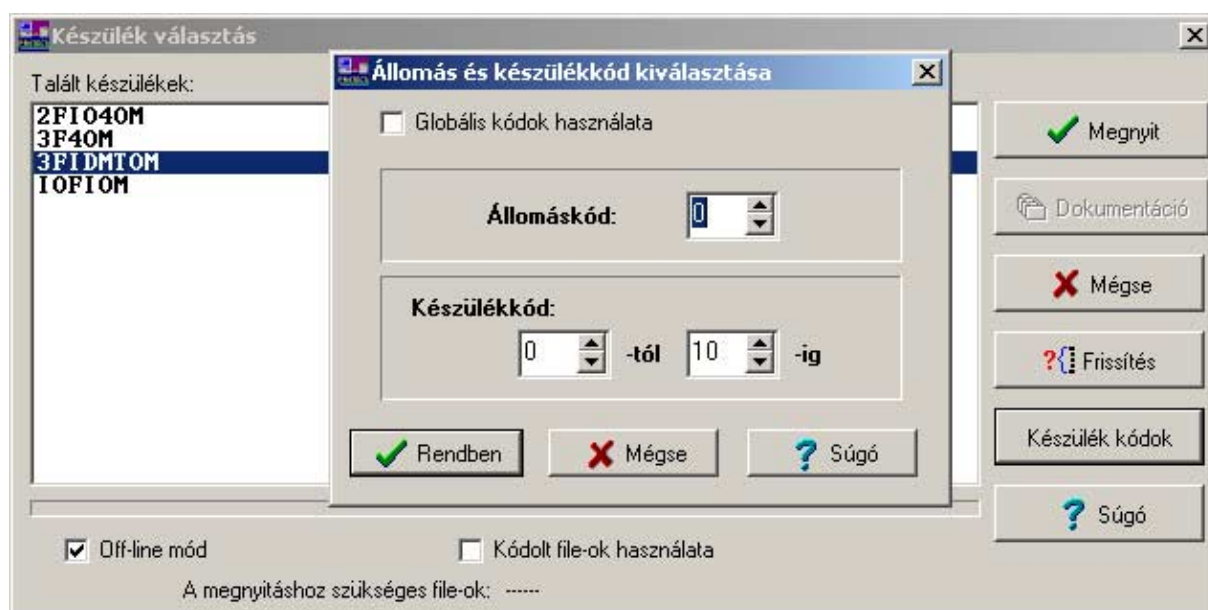
A „**Protect for Windows**” program támogatja az automatikus sebességű működést is. Ilyenkor a készülékek keresési ideje jelentősen megnövekedhet, ugyanis minden készülékkel megpróbál minden sebességen kommunikálni, ami időigényes. Ezt a funkciót csak akkor célszerű használni, ha nem ismert, hogy milyen sebesség van a készülékben beállítva.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	5/28

A „Protect for Windows” program ezeket a beállításokat elmenti, és legközelebb ezekkel indul újra, így csak egyszer kell beállítani őket.

Amikor elindítjuk a „Készülék jellemzők / Készülék választás” menüt, akkor a megjelenő ablakban a következő tennivalók vannak:

- az „Off-line mód” jelölő ablak választását meg kell szüntetni,
- ha kódolt kezelő file-ok állnak rendelkezésre (.blk, .grf) akkor az ennek megfelelő kijelölést is meg kell tennünk,
- az ablakban található „Készülék kódok” nyomógomb segítségével az állomás kódot és a készülék kód tartományt be kell állítani.
- az ablakban megjelenő listából ki kell választani a készüléket.
- a „Megnyit” gomb megteremtí a kapcsolatot az adott készülékkel.

2-1. ábra Készülék jellemzők beállítása

Az állomás és készülék kódok alapbeállítása:

Állomáskód : 0,
Készülékkód : 0-10-ig.

Ne adjunk meg túl nagy távolságot a kezdő és a vég kód között, mert az összes készülék lekérdezése túl sokáig tartana. Lehetőségünk van használni a globális lekérdező kódot is. Ilyenkor figyeljünk arra, hogy csak egy készülék legyen a hurokba bekötve, mert a globális kód használata esetén minden készülék egyszerre szólalna meg, ami megzavarná a lekérdezést.

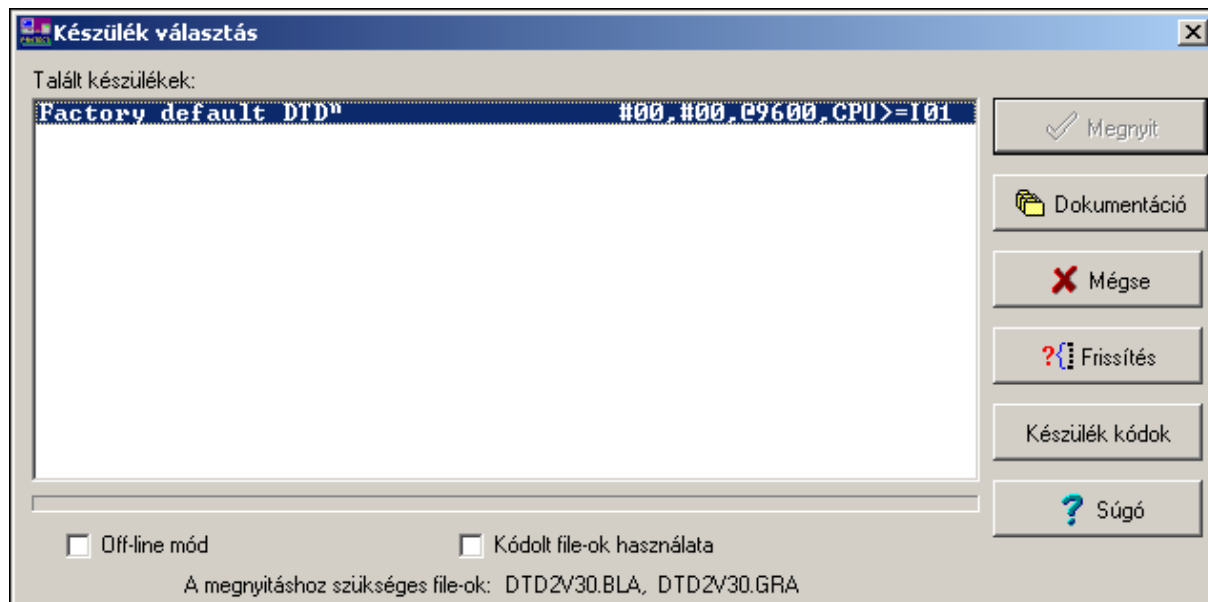
Ha nem jelenik meg egyetlen készülék sem a listán, akkor:

- rossz a kommunikációs sebesség,
- rossz kommunikációs port-ot adtunk meg,
- nincs a készülék bekapcsolva.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	6/28

Ilyenkor a hiba kijavítása után a „Frissít” gomb megnyomásával frissíthetjük a listát.

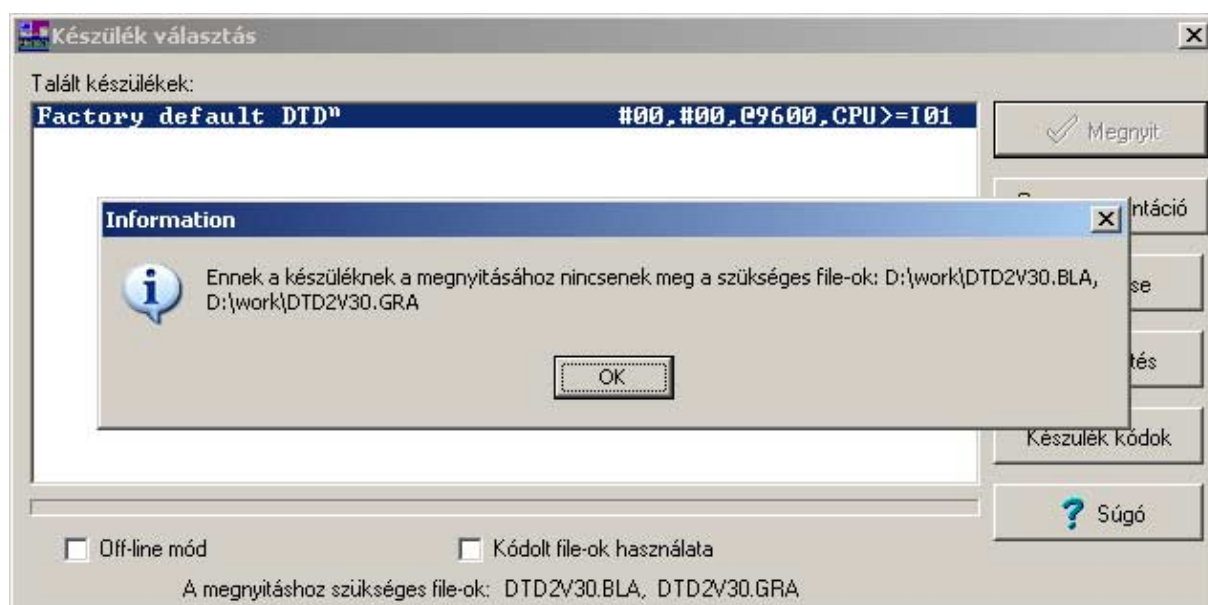
A következő ábra (2-2.) olyan állapotot mutat, amikor a kommunikációs vonalon készüléket talált a program.

2-2. ábra Készülék kiválasztás

Ha a fénykábeles hurokban több készülék is található, akkor ezeket a fenti ábra (2-2.) szerinti ablak kilistázza. Közülük egyet egér-kattintással lehet kiválasztani.

Lehetséges, hogy a kiválasztás eredménye a következő ábra (2-3.) szerinti lesz:

2-3. ábra Hibajelzés, ha hiányoznak a kommunikációs file-ok

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	7/28

Ilyen probléma oka az lehet, hogy rosszul adtuk meg a kommunikációs file-ok könyvtárát, vagy ott nincsenek meg a szükséges file-ok

Az első ismerkedés után a részleteket a következő fejezetek tartalmazzák.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	8/28

3 Kommunikáció a készülékkel

3.1 A kommunikációra vonatkozó paraméterek

A kommunikáció a Protect for Windows programban a „Beállítások” menüben a 2.2. táblázat szerinti paraméterek beállítását igényli. A készülékben ugyanennek a kommunikáció sebességnek kell kiválasztva lenni a paraméter ablakban is. A sebesség paraméter és a további paraméterek lehetséges tartományát a 3.1. táblázat tartalmazza:

Paraméter	Min	Max	Lépés	Megjegyzés
Baudrate : Baud	150	19200	2*	A kommunikáció sebessége
Állomás Kod :	0	254	1	Állomás kód
Készulek Kod :	0	254	1	Készülék kód
Fénykabel hurok: (+=hurok)	-	+	+/-	Annak megadása, hogy az adatátvitel hurok üzemben működik-e.

3-1. táblázat A kommunikációs paraméterek áttekintése

Amennyiben ismeretlen beállítású készülékkel kell felvenni a kapcsolatot, az eljárás a következő:

- A készülékről vegyük le a tápfeszültséget,
- Tartsuk nyomva a RESET gombot,
- Adjunk újra tápfeszültséget a készüléknek.

Ennek hatására a készülék kommunikációs sebessége 9600 Baud lesz, az állomás kód és a készülék kód beállítása „0” értékre vált, és a készülék nem hurokban fog üzemelni (természetesen ilyen esetben csak egyetlen készülékkel lehet kapcsolatot felvenni).

Ez után a számítógép képernyőjén meg lehet változtatni a megfelelő kommunikációs paramétereket.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	9/28

3.1.1 Beállítási útmutató

Baudrate

A kommunikáció sebességét azonosan kell beállítani a készüléken és a kezelő számítógépen. Hibás megadás esetén a kommunikáció működésképtelen. Ha nem tudjuk a készüléken beállított kommunikációs sebességet, akkor válasszuk a „Beállítások/Sebesség” menüpontban az „Auto” értéket, így a program minden lehetséges sebességgel próbálja keresni a készüléket. Gondoljunk arra, hogy ilyenkor a készülékek keresési ideje többszöröse lesz a fix sebességgel történő keresési időnek.

All.kod

Ha védelmes munkahely alkalmazása esetén egyszerre több alállomás van a kommunikációs hálózatba kapcsolva, fontos, hogy minden alállomás egyedi kódszámmal rendelkezzen. Összesen 255 (0 – 254) alállomás kaphat egyedi kódszámot. A kód egyéb esetben is segítheti a számítógépen tárolt beállítási adatok rendszerezését. Ha nem tudjuk a beállított kódot, a „Készülék jellemzők/Állomás és készülékkódok” menüpont alatt válasszuk a „Globális kódok használata” menüpontot. Ilyen esetben csak az adott készülék lehet csatlakoztatva.

Kesz.kod

Ha egyszerre több készülék van a kommunikációs hálózatba kapcsolva, fontos, hogy minden készülék azonos állomáskóddal és egyedi készülék kódszámmal rendelkezzen. Összesen 255 (0 – 254) készülék kaphat egyedi kódszámot. Ütközés esetén kommunikációs hiba lép fel.

FkHurok

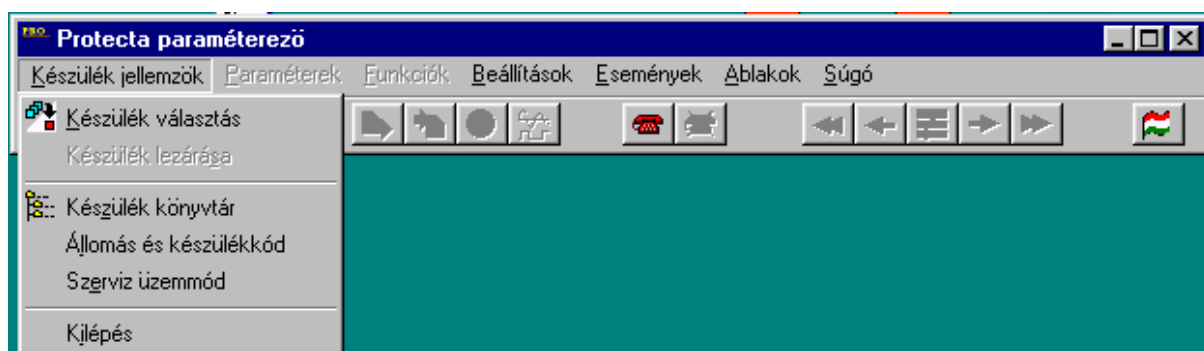
Ha fénykábelén kommunikálunk, meg kell adni, hogy az adatátvitel hurok üzemben működik-e. Hibás kijelölés esetén a kommunikáció működésképtelen.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	10/28

3.2 A „Protect for Windows” kezelő program

Ez a program a PROTECTA Kft. által gyártott digitális készülékek (védelmek, zavarírók) lekérdezésére és paraméterezésére készült, a Protecta honlapjáról (www.protecta.hu) ingyenesen letölthető. A program Microsoft Windows 95, Windows NT Workstation 4.0, és Windows 98 , XP, stb. (általában a 32 bites Windows) operációs rendszer alatt futtatható. Alkalmas egy-egy berendezés kezelésére, de lehetőség van optikai hurokba felfűzött készülékek közül az egyik paraméterezésére, ill. lekérdezésére. A program támogatja a modemén keresztüli lekérdezéseket is. Opcionális lehetőségként tartalmazhat a zavarírók lekérdezését és a regisztrátumok file-ba mentését elvégző, illetve a digitális eseményeket grafikus formában kiértékelő funkciókat is.

3.2.1 A „Protect for Windows” menü-rendszere

3-1. ábra A „Protect for Windows” menü-sora

A menüpontok magyarázatát és használatát a következő táblázat tartalmazza:

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	11/28

Készülék jellemzők	
Készülék választás	Itt választhatjuk ki azt a készüléket, amellyel kapcsolatot akarunk létrehozni. Itt kell beállítani, hogy on-line vagy off-line üzemmódban dolgozunk-e, és hogy kódolt file-okat használunk-e.
Készülék lezárása	A menüpont megszünteti a készülékkel illetve a kezelő file-okkal felvett kapcsolatot.
Készülék könyvtár	Itt kell kijelölni azt a könyvtárat, amelyben a program a kezelő file-okat megtalálja
Állomás és készülék kód	Itt kell kijelölni az állomás-kódot, és azt a kód-tartományt, amelyen belül a program a készülék-kódokat keresi.
Szerviz üzemmód	A szerviz üzemmód különleges beavatkozásokat enged meg (pl. jelszó módosítás)
Kilépés	Kilépés a programból

Paraméterek	
Betöltés	Paraméter-készlet betöltése file-ból (a „Paraméterek /Könyvtár” menüpontban megjelölt könyvtárból)
Mentés	Paraméter-készlet kimentése file-ba (a „Paraméterek /Könyvtár” menüpontban megjelölt könyvtárba)
Alapállapotba hozás	A program alapállapotba hozása (változtatások törlése)
Egyenletek törlése	Megszerkesztett egyenletek törlése
Könyvtár	A paraméterek könyvtárának kiválasztása
Nyomtatás	Az adott készülékkel kapcsolatos információ nyomtatása információ-csoportonként
File-ba írás	Az adott készülékkel kapcsolatos információ file-ba írása információ csoportonként

Funkciók	
Letöltés a készülékből	Beállítási paraméterek beolvasása a készülékből a kezelőprogramba
Betöltés a készülékbe	Beállítási paraméterek visszatöltése a kezelőprogramból a készülékbe
Kommunikációs paraméterek	A kommunikációs paraméterek átállítási lehetősége a készülék oldalon és a kezelő program oldalán is
Paraméterkészlet	Több paraméter-csomag esetén váltási lehetőség a csomagok között
Időkezelés	Időállítás a kezelő számítógép oldalán és a készülék órájában
Védelem nyugtázás	A védelem jelzéseinek távnyugtázása
Zavaríró lekérdezés	Zavaríró regisztrátum lekérdezése
Szerviz funkciók	<p>A szerviz funkciók:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a készülék nevének megváltoztatása, • jelszó beállítás, • jelszó törlése (a helyszíni paraméter átállítás nem igényli a jelszó megadását), • számlálók értékének törlése.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	12/28

Beállítások	
Soros port	A soros port kiválasztása
Sebesség	A kommunikációs sebesség megadása (legyen azonos a készüléken beállított sebességgel)
Ciklikus lekérdezés	Annak megadása, hogy a ciklikus frissítés milyen információkra vonatkozzon
Kommunikáció szünetel	A kommunikáció időleges felfüggesztése
Protokoll figyelés	Teszt-célokra a kommunikációs protokoll figyelése
Események	
Kiértékelt események	Esemény-csoportok (összetartozó események) és közben rögzített mérési értékek elemzése
Digitális események	Digitális események értékelése (grafikus formában is)
Ablakok	
Paraméterező	Paraméterező ablak előtérbe hozása
On-line	On-line ablak előtérbe hozása
Kiértékelt események	Kiértékelt esemény ablak előtérbe hozása
Digitális események	Digitális esemény ablak előtérbe hozása
Vezérlések	Vezérlő ablak előtérbe hozása
Protokoll	Protokoll-figyelő ablak előtérbe hozása
Egyenletek	Egyenletszerkesztő ablak előtérbe hozása
Méretezés és elrendezés	Ablakok méretezése és elrendezése
Súgó	A részletes információkat tartalmazó „Súgó” megnyitása

3-2. táblázat A „Protect for Windows” menürendszere

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	13/28

3.2.2 A funkció-gombok értelmezése

Készülék választás		A Készülék jellemzők / Készülék választás menü-pont rövidítése
Betöltés		A Paraméterek / Betöltés menü-pont rövidítése
Kimentés		A Paraméterek / Kimentés menü-pont rövidítése
Nyomtatás		A Paraméterek / Nyomtatás menü-pont rövidítése
Letöltés		Paraméterek letöltése a készüléknek
Kiolvasás		Paraméterek kiolvasása a készülékből
Óra		Óra beállítás
Zavaríró		Zavaríró lekérdezés indítása
Modem be		Modem kapcsolat felvétele
Modem ki		Modem kapcsolat bontása
Ugrás vissza		Ugrás vissza a kiértékelt esemény ablakban
Lépés vissza		Lépés vissza a kiértékelt esemény ablakban
Esemény ablak		Az esemény ablak megnyitása az új eseményekkel
Lépés előre		Lépés előre a kiértékelt esemény ablakban
Ugrás előre		Ugrás előre a kiértékelt esemény ablakban
Nyelv váltás		Jelenleg magyar, opcióként pedig angol és német nyelv áll rendelkezésre. A nyelv átállításakor a program automatikusan leáll, az érvényesítéshez újra indítás szükséges.

3-3. táblázat A „Protect for Windows” funkció-gombjai

A modemén keresztül, távoli lekérdezéshez szükség van egy modemre. A modemmel szemben támasztott követelmények a következők:

- „Hayes” kompatibilitás,
- postai engedélyes típus legyen,
- ismerni kell a programozásához szükséges parancsokat.

Az első kapcsolódás előtt be kell állítani a modemet vezérlő parancsokat. Ezek közül az inicializáló parancs az, ami említést érdemel, mivel ezzel tudjuk beállítani a modemünk viselkedését. Úgy állítsuk be a modemet, hogy ne vegye figyelembe az RTS és a DTR jeleket,

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	14/28

és ne használjon flow control-t. A modemnek képesnek kell lennie „break” karakter átvitelére is.

A hívható helyszínek listája kezdetben üres, ezeket töltjük fel a kívánt értékekkel. A listából egy helyszínt kiválasztva a tárcsázás gomb megnyomásával hívhatjuk fel. Ha a kapcsolat létrejött, utána válasszunk készüléket.

A programból való kilépés előtt ne felejtsük el, hogy a kapcsolatot bontani kell.

3.2.3 A „Protect for Windows” ablakai

A program a rendelkezésre álló információkat és a kezelő felületeket ablakok formájában bocsátja rendelkezésre. A program fő fejlécében látható, ha a program a készülékkel közvetlen kapcsolatban van („[On-Line]”), és a tartalom frissül. Kapcsolat nélkül „[Off-Line]” felirat látszik.

3.2.3.1 A paraméter ablak

A „Paraméterek” ablakban jelennek meg azok az adatok, amik átállításával a készülék működését megváltoztathatjuk, módosíthatjuk. Az ablak színe sötétszürke, a passzív szövegek sárgák, és az állítható paraméterek fehérek. Az egyes paraméterek állítását billentyűzet és egér segítségével is elvégezhetjük. A lapon egy fehéren villogó kurzor van, amit a jobb, bal, fel és le nyilak segítségével mozgathatunk. A kurzort a bal oldali egérgomb egyszeri kattintásával is pozícionálhatjuk. Ha az állítani kívánt paraméteren villog a kurzorunk akkor a módosítást az Enter gomb megnyomásával, vagy a bal oldali egérgomb dupla kattintásával végezhetjük el. Attól függően, hogy milyen típusú a paraméterünk, más-más fog történni:

- Ha olyan elemet akarunk változtatni, aminek csak két állapota van, akkor a paraméter értéke az ellenkezőjére fog változni. Ilyen paraméterek például: „éles-béna” vagy a „+/-” jellegűek.
- Ha egy egész szám paramétert akarunk megváltoztatni, akkor egy ablak fog nyílni a képernyő közepére, és ott végezhetjük el a módosítást. Erre három lehetőségünk is van. A kívánt adatot közvetlenül begépelhetjük, vagy a fel-le nyilak segítségével a jelenlegi értéket léptetjük, vagy egy úgynevezett trackbar húzogatásával módosítjuk. Az alsó és a felső határértékeket nem lehet átlépni, és a lépésköz is előre definiált. A kézzel beírt adatok a lépésközzel megadottak szerint kerekítve kerülnek tárolásra.
- Ha tizedes törtet, vagy szöveges mezőt kell módosítani azt egy egyszerűbb beviteli ablakba gépelhetjük be. Ha túl hosszú adatokat adunk meg, akkor az lecsökken a megengedhető legnagyobb hosszra.

A készüléktől függően egyes paraméterek lehetnek jelszóval védett paraméterek. Ezek változtatása előtt a program be fogja kérni a készüléken beállított jelszót. Egy készülék esetén csak egyszer kell jelszót megadni, és az engedély a készülék lezárásáig érvényes marad.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	15/28

A paramétereket elmenthetjük lemezre, illetve onnan betölthetjük őket. A betöltéskor kilistázódik minden olyan mentett file, ami ahhoz a készülékhez tartozik, és a megadott könyvtárban található.

A módosított paramétereket letölthetjük a készüléknek, illetve visszatölthetjük a készülék paramétereit az ablakba.

Vigyázat: amennyiben az alábbi paraméterek valamelyikét megváltoztatjuk, az a letöltés után azonnali kommunikációs hibát okoz:

- Készülék kód
- Állomás kód
- Kommunikációs sebesség
- Fénykábel hurok

Némely esetben a készülék még visszaigazolni sem tudja a letöltés sikerességét, hibüzenetet kapunk. Ennek ellenére jó a letöltés, csak azt már az új kommunikációs paraméterekkel jelzi vissza. Ilyenkor zárjuk le a készüléket, a „**Protect for Windows**” programban állítsuk át a szükséges jellemzőket (Baudrate, készülék és állomás kódok...), majd töltsük be újból a paramétereket a készülékbe.

A paraméterek jelentése a készülék műszaki leírásában található meg.

3.2.3.2 Az “On-line” ablak

Az On-line feliratú ablak megjelenítése az előzőkkel azonos. Az ablak színe zöld, a passzív szövegek fehérek, az on-line értékek sárga színűek. Az ablak feliratából látszik, hogy az adatok frissülnek vagy nem, ekkor az On-line lista fejlécében a felirat: On-line adatok (frissül). A zárójeles rész azt jelenti, hogy a lista adatai megadott időnként (kb. 10 s-onként) a tényleges értékre váltanak. Ha a PC kommunikációs kapcsolata a készülékkel megszűnik (pl. a fénykábel-összeköttetés megszakad), vagy az on-line adatok lekérdezése nem szerepel a ciklikusan lekérdezendő adatok között, akkor a frissítési idő után a zárójeles rész átvált: (nem frissül)-re. Off-line módban természetesen az On-line adatok nem frissülhetnek, ilyenkor minden érték nullát mutat, és a fejlécben zárójelben nincs kiírva semmi.

Az ablak mért értékeket, és a készülék működésére vonatkozó információkat mutat. Az egyes funkciók méréseit a készülék műszaki leírásában adjuk meg. Ebben az ablakban található még a bemérési információk is, de ezek csak a készülék gyári tesztelését szolgálják.

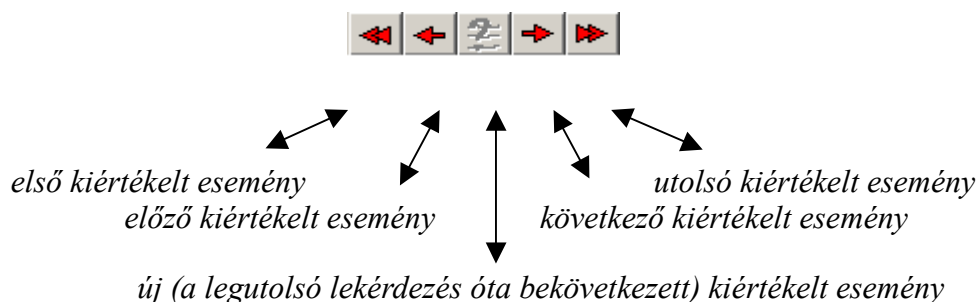
3.2.3.3 Az esemény ablakok

Az „Események/Kiértékelt események” menüpont alatt lekérdezhetjük a készülék összes vagy csak az új eseményeit. Ha van esemény, akkor megjelenik a „Kiértékelt események” feliratú ablak, ha nincs, akkor ezt egy üzenettel jelzi a készülék. Az ablak felirata tájékoztat az összes események számáról, az aktuális esemény számáról, valamint az események származási helyéről (file-ból vagy a készülékből). Az eseményeket lemezre elmenthetjük, illetve később visszatölthetjük. Az utólagos kiértékeléshez az off-line üzemmód is megfelel, tehát a készüléktől távol is elemezhetjük a történeteket. Az események között a jobbra-balra

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	16/28

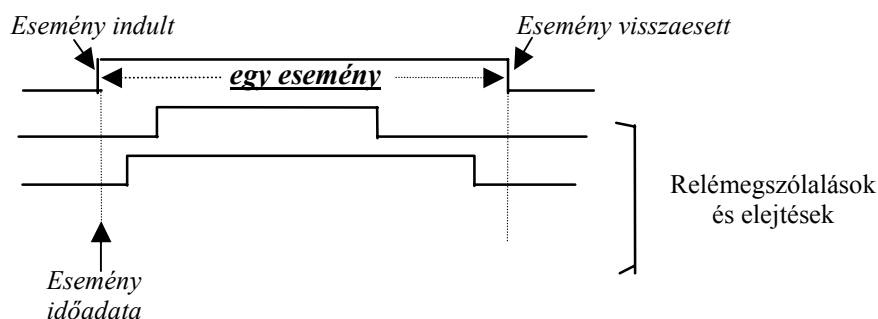
navigációs nyíllal mozoghatunk. Használhatjuk a képernyő felső részén (a toolbar-on) lévő nyilakat is, amelyeket a következő ábra (3-2.) magyaráz:

3-2. ábra A kiértékelt események kezelő gombjai a „Protect for Windows” programban

A „kiértékelt események” elnevezés magyarázatát a 3-3. ábra mutatja. A kiértékelés időtartama egy előre programozott jel aktív állapota. A jel a készülék funkciójától függően sokféle lehet, ezeket az adott készülék műszaki leírása ismerteti.

A kiértékelés azt jelenti, hogy a program az aktív időtartam alatt (a programozott jel „indult” és „visszaesett” állapota között) kikeresi a kijelölt analóg jelek maximumát (csökkenési funkciók esetén a minimumát, esetleg egy adott késleltetéssel mért értéket jegyez fel), és rögzíti a kijelölt digitális jelek aktív állapotát is. Mindezek eseményenként külön ablakban jeleníthetők meg az esemény időadatával együtt a „Kiértékelt esemény” ablakban.

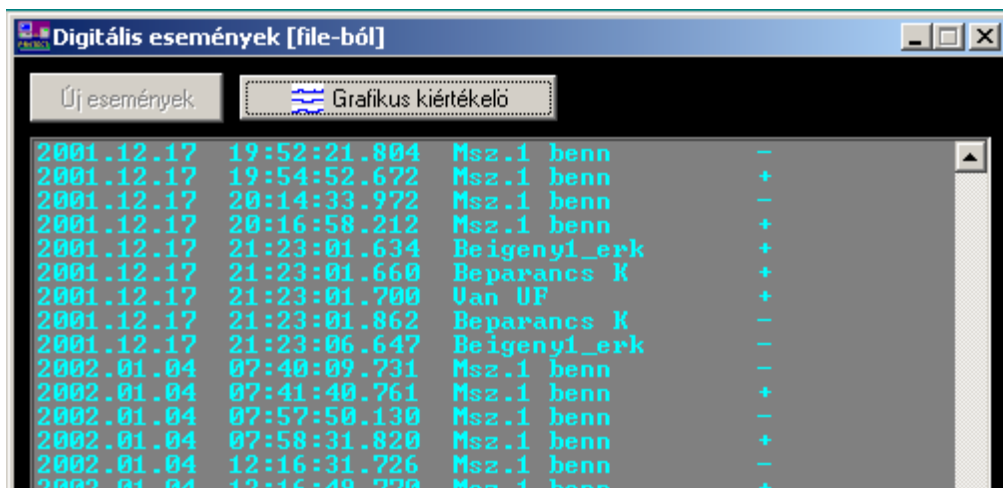

3-3. ábra A „kiértékelt esemény”

Az „Események/Digitális események” menüpont alatt lekérdezhetjük a készülék összes vagy csak az új digitális eseményeit. Ha van esemény, akkor megjelenik a „Digitális események” feliratú ablak, ha nincs, akkor ezt egy üzenettel jelzi a készülék. Az ablak felirata tájékoztat az események származási helyéről (file-ből vagy a készülékből). Az eseményeket lemezre elmenthetjük, illetve később visszatölthetjük. Az utólagos kiértékeléshez az off-line üzemmód is megfelel, tehát a készüléktől távol is elemezhetjük a történeteket.

A digitális események ablaka az eseményeket 1 ms felbontású időbélyeggel ellátva jeleníti meg. Egy eseménynek számít a digitális eseménysorrend-rögzítő szempontjából az 1 ms-on belül fellépő digitális jelváltozások összessége. A rögzítő összes regisztrált eseménye maximálisan 300 esemény, egy eseményen belül maximálisan 63 esemény lehet.

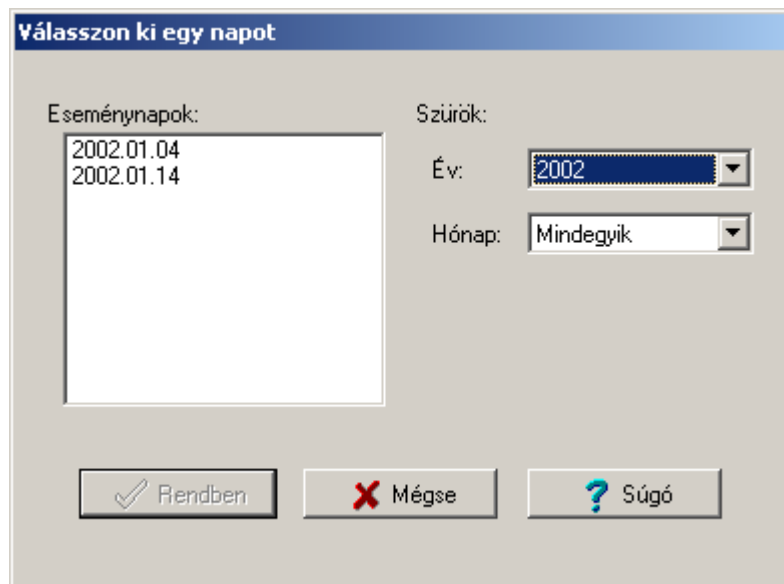
Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	17/28

Digitális események [file-ból]				
Új események		Grafikus kiértékelő		
2001.12.17	19:52:21.804	Msz.1 benn	-	
2001.12.17	19:54:52.672	Msz.1 benn	+	
2001.12.17	20:14:33.972	Msz.1 benn	-	
2001.12.17	20:16:58.212	Msz.1 benn	+	
2001.12.17	21:23:01.634	Beigényl_erk	+	
2001.12.17	21:23:01.660	Beparancs K	+	
2001.12.17	21:23:01.700	Van UF	+	
2001.12.17	21:23:01.862	Beparancs K	-	
2001.12.17	21:23:06.647	Beigényl_erk	-	
2002.01.04	07:40:09.731	Msz.1 benn	-	
2002.01.04	07:41:40.761	Msz.1 benn	+	
2002.01.04	07:57:50.130	Msz.1 benn	-	
2002.01.04	07:58:31.820	Msz.1 benn	+	
2002.01.04	12:16:31.726	Msz.1 benn	-	
2002.01.04	12:16:49.770	Msz.1 benn	+	

3-4. ábra A „digitális események” sorozata

A digitális eseményeket grafikus formában is meg tudjuk tekinteni (3-7. ábra). Ez a lehetőség a programban opció, az ingyenesen letölthető változat ezt a program-részt nem tartalmazza. Ezt a funkciót a digitális eseményeket szöveges formában kiíró ablakban található, „Grafikus kiértékelés” feliratú gomb megnyomásával indíthatjuk el. Ha az események többnapos intervallumot ölelnek át, akkor automatikusan megjelenik a nap-kiválasztó ablak (3-5. ábra), ahol ki kell választanunk azt a napot, amely eseményeire kíváncsiak vagyunk. A listában csak azok a napok szerepelnek, amelyeken történt esemény. A megadható szűrők segítségével gyorsíthatjuk a kiválasztást. Ha csak egy napnyi esemény van, akkor ez az ablak nem jelenik meg.

Válasszon ki egy napot

Eseménynapok:

2002.01.04
2002.01.14

Szűrők:

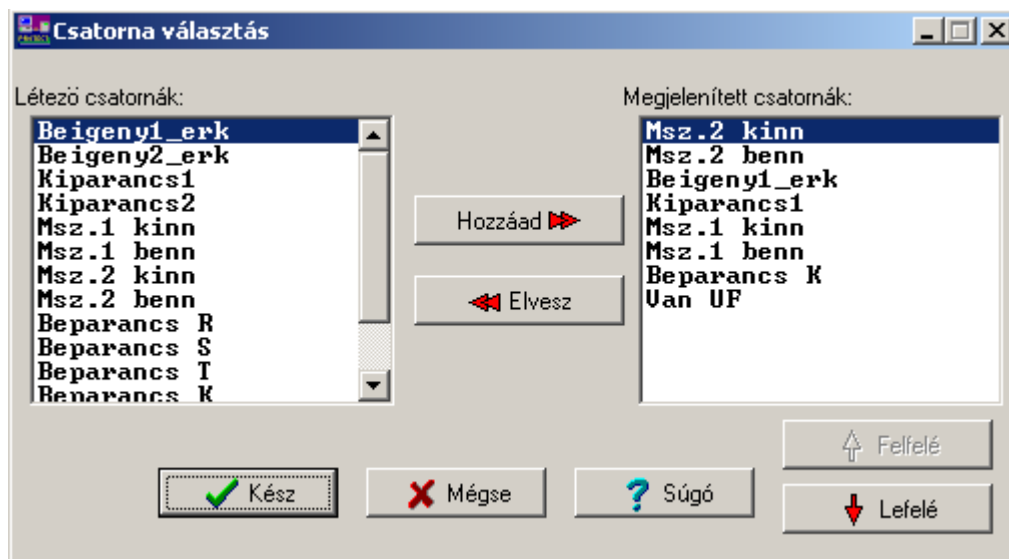
Év:

Hónap:

3-5. ábra Időpont választás a grafikus kiértékeléshez

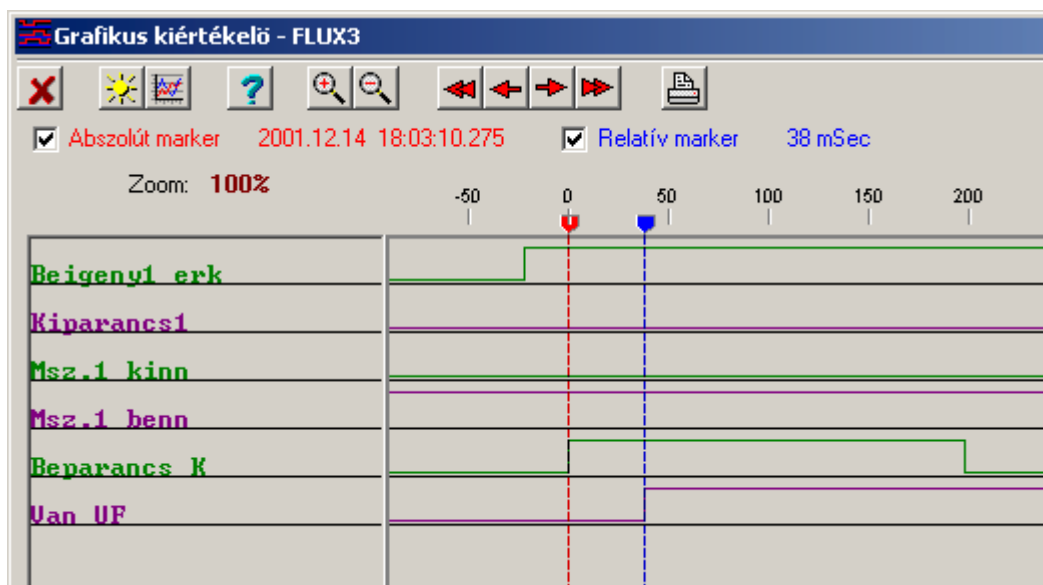
A csatorna-válogatóval ki lehet válogatni az egyes csatornák megjelenítési sorrendjét (3-6. ábra).

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	18/28

3-6. ábra Csatorna választás a kiértékelt eseményekhez

A grafikus kiértékelésben lehetőség van az események nagyítására-kicsinyítésére mind függőleges, mind vízszintes irányban.

3-7. ábra A grafikus kiértékelés

Az eseményeket ki is lehet nyomtatni.

Lehetséges készülékből és file-ból betöltött események kiértékelése is.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	19/28

3.2.4 Szerviz üzemmód

A „*Készülék jellemzők / Szerviz üzemmód*” menüben meg kell adni a jelszót (Protecta) Ezután a „*Funkciók / Szerviz funkciók*” menüben a következő feladatokat végezhetjük el:

- Készüléknév átírás
Ezt a „*Funkciók/Szerviz funkciók/Készüléknév*” átírás menüpontban végezhetjük el.
- Jelszó törlés
Ezt a „*Funkciók/Szerviz funkciók/Jelszó törlés*” menüpontban végezhetjük el. E művelet végrehajtásához vagy szerviz üzemmódba kell kapcsolni, vagy ismernünk kell a régi jelszót.
- Számlálók törlése
Ezt a „*Funkciók/Szerviz funkciók/Számlálók törlése*” menüpontban végezhetjük el. E művelet végrehajtásához szerviz üzemmódba kell kapcsolni a programot.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	20/28

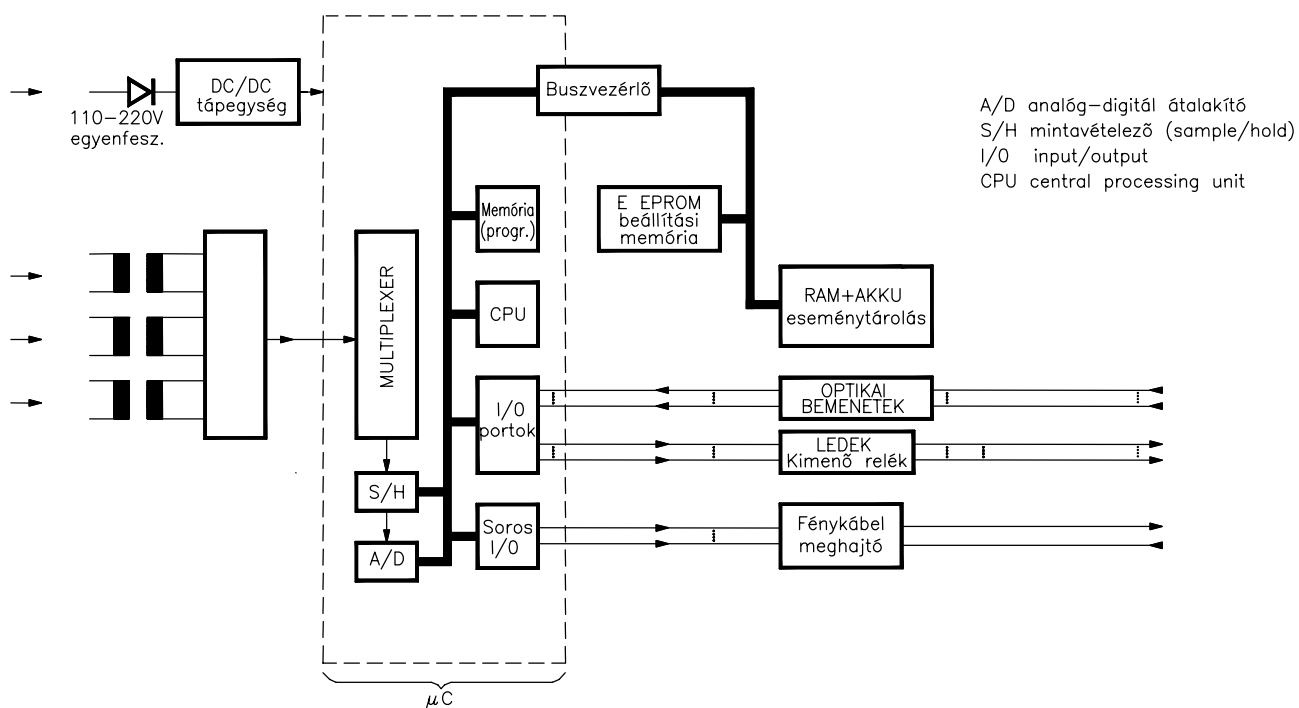
4 A védelmi funkciók

A készülékbe programozható védelmi funkciók gyakorlatilag minden nagyfeszültségű és közepfeszültségű hálózat, erőmű, alállomás és ipari létesítmény számára biztosítják az egyszerűbb védelmi feladatok ellátását.

A védelmi funkciókat paraméterekkel kell beállítani. A szokásos konfigurációk védelmes funkcióit, az alkalmazások részleteit a készülékek műszaki leírásai ismertetik.

5 A készülék hardver felépítése

Az **ΩProt** kompakt készülékek elvi sémája a következő:

ΩPROT védelem elvi vázlata

5-1. ábra Az **ΩProt** készülékek elvi sémája

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	21/28

5.1 A tápegység

Ez a készülék DC/DC tápegysége. A modul táplálható 220 V vagy 110 V feszültségű alállomási akkumulátorról is, mivel a feszültség igen tág tartományban, 88 V és 325 V között tetszőleges értékű lehet. A 48V(E+) vagy 24V segédüzemi feszültségről táplált rendszernél más típusú tápegységet kell alkalmazni, ez rendelésnél megadandó paraméter. A modul bemenete polaritástól független.

5.2 A négy kimenő relét

A relék műszaki adatai:

Megnevezés	Adat	
Típus		Print relé
Névleges kapcsolási feszültség		250 V
Tartós terhelő áram		8 A
Bekapcsolási áram		16 A
Egyenáramú megszakító képesség	tiszta konduktív terhelésnél	0.25 A,
	L/R=40 ms időállandójú terhelésnél	0.14 A
	„I” típus esetén terheléstől függetlenül	4 A

5-1. táblázat A relék főbb műszaki adatai

5.3 A „CPU” egység

A rendszer központi egysége, amelynek elemei a következők:

- a processzor (80C196KD), amely a rendszer együttműködését szervezi a kiegészítő elemeinek segítségével (óra, „watch-dog” áramkör, meghajtó elemek, illesztő elemek)
- EEPROM memória a beállított paraméterek tárolására
- akkumulátoros RAM az esemény adatok és az idő tárolására
- fénykábeles interfész.

A mintavételi frekvencia 2 kHz, de a minta értékeket a program egy közös időpontra interpolálja. Ilyen módon az effektív mintavételi frekvencia a védelmes programok és a zavarító számára 1 kHz.

A CPU modul végzi egyben a teljes készülék hardver és szoftver ellenőrzését és felügyeletét is. A processzort „Watch –dog” áramkör felügyeli, a többi ellenőrzés pedig ennek a processzornak a feladata. A folyamatos önellenőrzés kiterjed a belső tápfeszültségekre és az A/D átalakítóra is. Minden változtatáskor és kapcsoláskor megtörténik ezen kívül a program-memória és az adatokat tartalmazó memória vizsgálata is az ellenőrző összeg kiszámítása alapján.

Minden észlelt, és a helyes működést befolyásoló tartós hiba fellépése a készülék bénítását vonja maga után, és automatikusan kiadott hibajelzést eredményez.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	22/28

5.4 Az analóg bemenetek

Az áramváltós bemenetek legfontosabb műszaki adatok:

Megnevezés	Adat
Névleges áram I_n (gyűrűs áramváltó esetén)	1 A vagy 5 A (100 mA)
Tartós terhelhetőség	$4 * I_n$
Rövid idejű terhelhetőség (1s)	$100 * I_n$ ($I_n = 1$ A esetén), és $50 * I_n$ ($I_n = 5$ A esetén)
Dinamikus terhelhetőség	$100 * I_n$
Fogyasztás	
Nagy méretű modul esetén	< 1 W
Kis méretű modul esetén	< 0.2 W

5-2. táblázat Az áramváltó modul főbb műszaki adatai

A feszültségváltós bemenetek legfontosabb műszaki adatok:

Megnevezés	Adat
Névleges feszültség U_n	100 V, 200 V, $100 \text{ V} / \sqrt{3}$, $200 \text{ V} / \sqrt{3}$
Tartós terhelhetőség	$1.5 * U_n$
Fogyasztás	< 1.5 W

5-3. táblázat A feszültségváltó modul főbb műszaki adatai

6 A készülék adatai

6.1 Műszaki adatok

A készülék műszaki adatait a készülék kézikönyve tartalmazza.

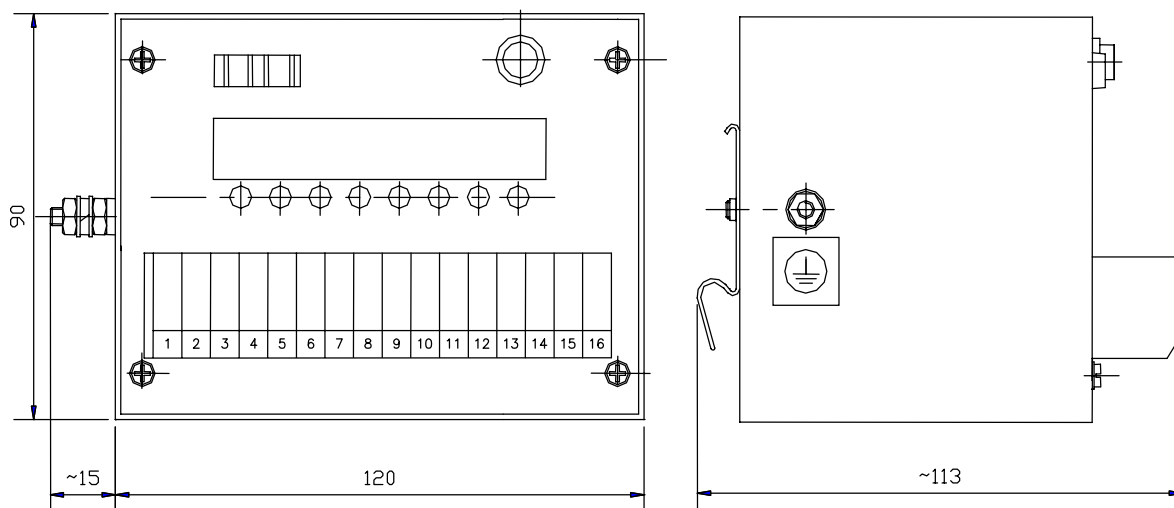
Jellemző	Adat
Névleges szekunder áram, I_n	1 A vagy 5 A,
Névleges feszültség (vonali), U_n	100 V vagy 200 V
Névleges frekvencia	50 Hz
Terhelhetőség, fesz.váltó körök, termikus, tartós	$1,2 * U_n$
áramváltó körök, termikus, tartós	$4 * I_n$
1 s	$100 * I_n$ (ha $I_n = 1$ A) $50 * I_n$ (ha $I_n = 5$ A)
Terhelhetőség, dinamikus	$100 * I_n$
Digitális késleltetések pontossága, lépés 10 ms lépés 1 s-os	± 3 ms ± 12 ms
Áramváltó köri teljesítmény-felvétel 5 A	$< 0,5$ VA

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	23/28

1 A nagyérzékenységű $3I_{0>}$	< 0,1 VA ≤1 VA
Feszültségváltó köri teljesítmény-felvétel	< 1,5 VA
Egyenáramú fogyasztás, készülék működés közben kimenő relénként	≈ 10 W + 0,3 W
Kimenő érintkezők villamos adatai: névleges kapcsolási feszültség tartós terhelőáram bekapcsolási áram egyenáramú megszakító képesség (220 V) tiszta konduktív terhelésnél L/R = 40 ms-os terhelésnél opcionálisan, L/R = 40 ms-os terhelésnél	250 V 8 A 16 A 0,25 A 0,14 A 4 A
Külső kommunikáció módja	fénykábel
Fénykábel üzemmódja	sugaras vagy hurok
Soros kommunikáció átviteli sebessége	150...19200 Baud
Alállomási kód	0...254
Készülékkód	0...254
Működtető egyenfesz. (ugyanazon tápegység) feszültségtűrés	220 V, 110 V 88...310 V
Üzemi hőmérséklet	0°...50°C

6-1. táblázat Az **Ω Prot** digitális készülékek közös műszaki adatai

6.2 A készülék külső megjelenése

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	24/28

Az OmegaProt készülékek kompakt kivitelűek. A következő táblázat a befoglaló méreteket tekinti át.

Szélesség	Magasság	Mélység
120 mm	90 mm	113 mm

6-2. táblázat Az Ω Prot készülékek méretei

6.3 Külső bekötések

A csatlakozó aljzatok a készülék előlapján helyezkednek el.

A készülék külső bekötését a PROTECTA Elektronika Kft. a szállított konfigurációnak megfelelően adja meg.

6.4 Típusvizsgálatok

Villamos vizsgálatok		
Villamos szilárdság	IEC 255-5: 1994	
Környezeti feltételek	IEC 68-2-1 : 1990 IEC 68-2-2 : 1974	
Klímavizsgálat	IEC 68-2-30 : 1980	
Impulzus vizsgálat	IEC 255-5 : 1994	
	5 kV0.5j	
Elektrosztatikus kisüléssel szembeni zavartűrési vizsgálat	IEC 801-2 IEC 255-22-2 : 1989, 4-es szint	EN 61000-4-2
Sugárzott, rádiófrekvenciás térrel szembeni zavartűrési vizsgálat	IEC 801-3	EN 61000-4-3
Rádiófrekvenciás terek által keltett, vezetett zavarokkal szembeni zavartűrési vizsgálat	IEC 255-22-3 : 1989	EN 61000-4-6
Gyors villamos tranziens jelenséggel szembeni zavartűrési vizsgálat (Burst)	IEC 801-4 IEC 255-22-4	EN 61000-4-4
1 MHz-es nagyfrekvenciás zavarvizsgálat	IEC 255-22-1 : 1988 IEEE C37.90.1 : 1989	
Lökőhullámmal szembeni zavartűrési vizsgálat	IEC 255-5 : 1997	EN 61000-4-5
Hálózati frekvenciás mágneses térrel szembeni zavartűrési vizsgálata	EN 61000-4-8 : 1993, 5-ös szint	EN 61000-4-8
Impulzus jellegű mágneses térrel szembeni zavartűrési vizsgálata		EN 61000-4-9
Csillapodó rezgésű mágneses térrel szembeni zavartűrési vizsgálata		EN 61000-4-10

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	25/28

Feszültségletörésekkel, rövid idejű feszültségkimaradásokkal és feszültségváltozásokkal szembeni zavartűrési vizsgálat	IEC 255-11	EN 61000-4-11
Oszcilláló hullámcsomaggal szembeni zavartűrési vizsgálat		EN 61000-4-12
A bemeneti kapu egyenáramú táplálásának hullámosságával szembeni zavartűrési vizsgálat	IEC 255-11	EN 61000-4-17
A hálózati frekvencia változásával szembeni zavartűrési vizsgálat		EN 61000-4-28
Egyenáramú bemeneti kapu rövid idejű feszültség-kimaradásokkal és feszültség-változásokkal szembeni zavartűrési vizsgálat		EN 61000-4-29

6-3. táblázat Típusvizsgálatok

Mechanikai vizsgálatok		
Rázkódás:	IEC 255-21-1 : 1988	
	tűrés: 1-es osztály	
	válasz: 2-es osztály	
Ütésállóság:	IEC 255-21-2 : 1988	
	ütközés: Class 1	
	ütésállás: Class 1	
	válasz: Class 2	
Földrengésállóság:	IEC 255-21-3 : 1993, 2-es szint	
Védettségi osztály	IEC 529	
Üzemi hőmérséklet tartomány,	0°C ...+50°C	

6-4. táblázat Mechanikai vizsgálatok

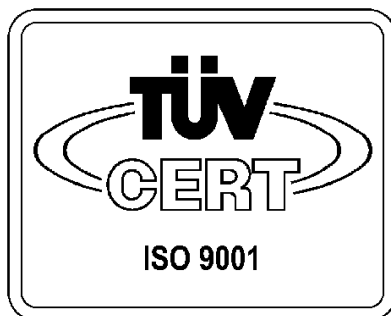
Minősítések

- ISO: gyártás az ISO-9001 minőségbiztosítási program szerint.
- CE: CE minősítés

7 A megrendeléshez szükséges adatok

- A védelem típusa
- Névleges áram [1 A, 5 A]
- Névleges feszültség [100V, 200V]
- A zérus sorrendű áramváltó típusa és névleges árama [fő áramváltó, gyűrűs áramváltó]
- NC vagy NO típusú érintkező igények

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	26/28

A PROTECTA Elektronikai kft. 1996. júliusa óta a
TÜV Bayern-Sachsen által tanúsított
ISO 9001 szerinti minőségbiztosítási rendszerrel
rendelkezik.

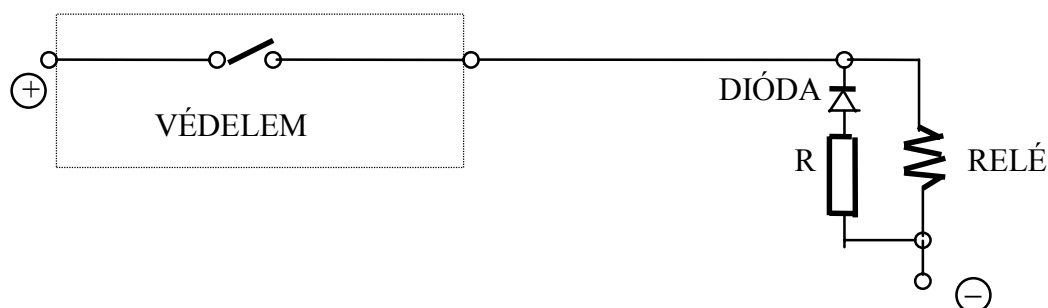
Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	27/28

8 Függelék

Megjegyzések a védelem relés kimeneteivel kapcsolatban

A védelmek kimeneti reléire vonatkozó adatok a készülék műszaki adatai között találhatók. A védelmi áramkörök tervezésekor azonban a következőket célszerű figyelembe venni:

Ha a védelem relés kimeneti köre induktív terhelést kapcsol, (pl. egy segédrelét), akkor a megszakításkor keletkező túlfeszültségek és nagyfrekvenciás zavarok elhárítása érdekében a terhelést az alábbi séma szerint diódával és ellenállással kell söntölni:

8-1. ábra Zavarszűrés

A dióda normál üzemben záró irányban van igénybe véve, ezt a tápfeszültséget biztonsággal állnia kell. A soros ellenállás legyen körülbelül 100 Ω , de nem lehet nagyobb, mint a tekercs konduktív ellenállása.

Összeállította:	Jóváhagyta:	Dátum:	Oldal:
Dr. Petri Kornél	Eperjesi László	2004.10.15.	28/28